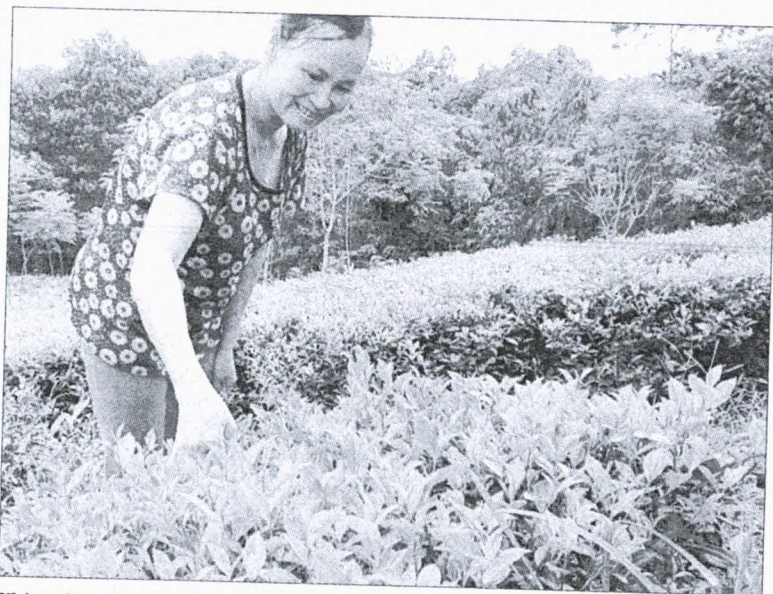

SÁNG KIẾN NÔNG NGHIỆP CÁC BON THẤP

➤ Trái đất đang nóng lên. Môi trường ngày càng ô nhiễm. Sự phát triển vượt bậc trong lĩnh vực sản xuất nông nghiệp những năm qua đã tạo ra nguồn phát thải khí các bon khổng lồ gây nên nhiều hệ lụy xấu.

Báo *NNVN* phối hợp với Ban Quản lý dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp Trung ương (LCASP) triển khai chuyên mục với hy vọng “giải” bài toán xử lý chất thải chăn nuôi, phụ phẩm nông nghiệp ở Việt Nam đi đôi với bảo vệ môi trường.

Nhờ tưới nước thải xử lý phân lợn của hầm biogas, vườn chè của bà Hương phát triển tốt

Khoảng 10 ngày, bà Hương tưới một lần cho đôi chè bằng hệ thống máy bơm. Ngoài ra, lượng bã thải rắn từ hầm biogas cũng được bà thu gom lại ủ phân compost (theo quy trình được cán bộ dự án hướng dẫn thông qua các lớp tập huấn) để bón cho cây trồng.

MÔ HÌNH MƠ ƯỚC CỦA NHIỀU NGƯỜI

Người phụ nữ này cho biết: “Từ khi tưới nước hầm biogas, cây chè phát triển vượt trội so với các vườn chè lân cận sử dụng phân hoá học. Chè nảy búp nhanh hơn, non hơn, sản lượng và chất lượng đều tốt hơn nên giá luôn cao hơn các vườn khác từ 300 - 400 đồng/kg”.

DỰ BÁO SÂU BỆNH TỪ 15 - 21/8

Trên lúa:

Các tỉnh phía Bắc

- Sâu cuốn lá nhỏ trưởng thành lúa 6 tiếp tục vũ hóa và đẻ trứng. Sâu non hại diện rộng.
- Rầy cám lúa 6 nở gây hại diện rộng trên trà lúa mùa sớm - chính vụ và trên các giống nhiễm.
- Sâu đục thân 2 chấm gây bông bạc diện hẹp trên lúa cực sớm - sớm.
- Chuột, bệnh khô vằn, bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn... hại tăng.

Các tỉnh Bắc Trung Bộ

- Sâu cuốn lá nhỏ: Sâu non lúa 6 gây hại trên lúa HT giai đoạn trỗ - chín, lúa Mùa giai đoạn lúa đứng cái - làm đòng, tập trung gây hại từ 10 - 20/8 với mật độ sâu, diện tích nhiễm tăng.
- Bệnh khô vằn, bạc lá, đốm sọc vi khuẩn, lem lép hạt tiếp tục phát sinh, gây hại tăng.
- Bệnh lùn sọc đen phát sinh gây hại, xu hướng tăng tại Nghệ An, Quảng Bình, Quảng Trị.

Các tỉnh Nam Trung Bộ và Tây Nguyên

- Rầy nâu, rầy lưng trắng, lem lép hạt, khô vằn, bệnh chết cây, sâu đục thân... tiếp tục phát sinh gia tăng gây hại trên lúa giai đoạn đòng trỗ - chắc xanh.
- Sâu cuốn lá nhỏ gây hại nặng cục bộ lúa HT muộn, lúa vụ 3, lúa rẫy.
- Bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông hại lúa rẫy ở Tây Nguyên và

"Than được" của vùng chè

➤ Chúng tôi chọn câu chuyện ở Phú Thọ để mở màn cho seri bài này, bởi "vùng đất Tổ" hiện đang sở hữu một kho sáng kiến về các mô hình nông nghiệp giảm phát thải khí nhà kính.

CHUYỆN "NGƯỜI PHỤ NỮ RỎ" XÂY HẦM BIOGAS

Năm 2014, khi bà Đỗ Thị Hương (50 tuổi) ở khu 6, xã Phương Viên, huyện Hạ Hòa, Phú Thọ thế chấp sổ đỏ vay ngân hàng vay tiền đầu tư công trình khí sinh học xử lý chất thải khu chuồng lợn và hệ thống bể lọc nước "khủng" 3 cấp phục vụ tưới cho đồi chè rộng 1,5ha, xóm làng xôn xao những lời bàn tán chương tại.

Bà Hương nhớ lại: "Hồi đó, 10 người nhìn thấy tôi làm thì 9 người bảo tôi rồ dại. Thậm chí, mấy cánh thợ tôi thuê về xây bể cũng bảo tôi thần kinh. Ai nói ngược nói xuôi mặc kệ, việc mình mình cứ làm. Bởi mỗi ngày lượng phân thải ra rất lớn, trong khi đó, khu vực này lại không có sông ngòi, muông máng nên rất bẩn thỉu".

Với tổng số tiền đầu tư khoảng 50 triệu đồng, cộng thêm 3 triệu đồng từ nguồn vốn hỗ trợ của dự án Hỗ trợ nông nghiệp các bon thấp, bà Hương đầu tư xây một hầm biogas dung tích 16,3m³, 1 bể áp 4m³ sát khu chuồng nuôi lợn (luôn duy trì 5 lợn nái và khoảng 50 con lợn thịt).

Chất thải chăn nuôi sau khi được xử lý qua hầm biogas trong môi trường yếm khí sẽ được tách bã phân và nước lỏng thông qua một bể lọc dung tích 30m³. Ngoài bể lọc này, bà Hương tiếp tục xây dựng thêm 2 bể chứa nước của hầm biogas (một cái đặt tại lung chừng đôi và 1 cái trên đỉnh đồi), chúng liên kết với nhau thông qua hệ thống ống dẫn nước và máy bơm áp lực cao có tên "Củ Tôm", được bà nhập về từ miền Nam.

Nước thải từ chuồng trại chăn nuôi được tích lũy tại các bể chứa.

“ Theo ông Nguyễn Quang Khoa, kỹ thuật viên dự án LCASP Phú Thọ, từ mô hình trồng chè của bà Đỗ Thị Hương, dự án đã khảo sát và đang nghiên cứu để xây dựng mô hình điểm về mô hình sản xuất chè an toàn, sử dụng phân bón hữu cơ từ chất thải chăn nuôi xử lý qua hầm biogas. Tin rằng, mô hình này sẽ được đồng đảo bà con vùng trung du hưởng ứng.

bón hoá học như trước đây, vì thế mỗi năm bà Hương tiết kiệm được hàng chục triệu đồng. Đáng chú ý hơn, cây chè được tưới nước thải từ hầm biogas rất ít sâu bọ, bởi vậy lượng thuốc bảo vệ thực vật sử dụng tại đồi chè của bà cũng giảm một nửa.

Ngoài lợi ích trên, bà Hương còn tận dụng nguồn khí gas để nấu cám lợn, vận hành hệ thống bóng đèn để thắp sáng và vận hành bình nóng lạnh phục vụ sinh hoạt gia đình. "Trước đây, người ta bảo tôi rồ dại, nhưng giờ họ mơ được như tôi", bà nói.

Mô hình chăn nuôi, xử lý chất thải qua hầm biogas và sử dụng để tưới cho cây chè của bà Hương đã bắt đầu lan toả ra các hộ lân cận. Điển hình như gia đình ông Phùng Văn Hưng và ông Trần Đình Doan ở khu 6, xã Phương Viên. Ông Hưng khẳng định: "Từ khi tôi sử dụng nước thải từ chuồng lợn đã qua xử lý hầm biogas để tưới cho hơn 1ha chè, cây này chồi rất nhanh. Lượng phân vô cơ sử dụng giảm tới 80 - 90% so với trước khi xây hầm biogas".

Ông Trần Văn Thao, Phó trưởng phòng NN-PTNT huyện Hạ Hoà cho biết: Trong những năm qua, diện tích chè trên địa bàn huyện luôn ổn định khoảng 1.900ha. Việc người dân sử dụng nguồn nước thải chăn nuôi sau khi xử lý từ hầm biogas để tưới chè đạt năng suất, chất lượng cao, giảm đáng kể nguy cơ gây ô nhiễm môi trường.

ĐỒNG THÁI - TRẦN LONG

Các tỉnh phía Nam

- Rầy nâu: Đang tuổi 1 - 3. Kiểm tra kỹ ruộng lúa, khi đợt rầy cam nở rộ tuổi 2 - 3 với mật số cao, xử lý thật tốt bằng một trong những loại thuốc chống lệt xác.

- Bệnh bạc lá tiếp tục phát triển trên lúa ở giai đoạn cuối đẻ nhánh đến trổ, chú ý các giống nhiễm nặng như Jasmine85, C10, VD20, OM4900, OM4218...

CỤC BVTV

KHUYẾN CÁO

Trên lúa:

+ Trong thời tiết bất lợi của vụ HT, lúa nhiễm bệnh đạo ôn gia tăng mạnh, sử dụng thuốc đặc trị Beam 75WP (250g/ha) phun khi vết bệnh chớm xuất hiện.

+ Phối hợp Beam 75WP (250g/ha) + Bonny 4SL (500ml/ha) trừ đạo ôn và bạc lá.

+ Sử dụng Aviso 350SC (0,35 lít/ha, 14ml thuốc/bình 16 lít nước) phòng trừ bệnh lem lép hạt.

+ Sử dụng Pulsor 23DC (0,22 - 0,33 lít/ha), Catcat 250EC, Vali 5SL phun khi bệnh vết bệnh khô vằn (trên lúa, ngô) lúc mới xuất hiện.

+ Applaud 25WP trừ rầy nâu (môi giới truyền bệnh VL, LXL), sử dụng với liều lượng 700g/ha. Hoặc rải đều Wellof 3GR (12 - 15kg/ha) trên ruộng lúa, khi rầy ở tuổi 1, 2.

+ Trừ sâu đục thân hại lúa, phun Nurelle D 25/2.5EC (1 - 1.5

nguồn phòng trừ sử dụng Opulent 150SC hoặc Wellof 330EC.

+ Nơi diện tích gieo sạ muộn, ốc bươu vàng gây hại mạnh, dùng thuốc rải Honeycin 6GR (5 - 6kg/ha).

Ngoài ra, thời tiết vụ HT có mưa to, gió lớn, bà con bổ sung thêm phân bón Hoàng Hồ Si (chứa SiO₂) hoặc Foliar Blend để tăng sức đề kháng, tăng năng suất, chất lượng.

Cây ngô (bắp):

+ Sử dụng Maxer 660SC (1,25 - 2,5 lít/ha) trừ cỏ giai đoạn từ 7 - 20 ngày đối với ruộng bắp biến đổi gen.

+ Sử dụng Farich 40SC - Thuốc cỏ lưu dẫn, chọn lọc, hậu nảy mầm, chuyên trừ cỏ lá rộng và lá hẹp trên ruộng ngô (bắp).

Cây tiêu: Đối với bệnh chết nhanh, chết chậm, khuyến cáo phòng bệnh định kỳ. Kết hợp phun phủ trụ các sản phẩm Manozeb 80WP (1kg/phụy 200 lít nước) + Bonny 4SL (250ml/phụy 200 lít nước), phun 4 - 6 lít nước/gốc và kết hợp rải Wellof 3GR (20 - 25g/gốc) trừ rệp sáp gốc và rễ.

Cà phê: Phòng bệnh thán thư (khô cành, quả) sử dụng Manozeb 80WP (80g/bình 16 lít nước) kết hợp Aviso (20ml/bình